

„Nocny szeryf” ? Czym naprawdę zajmuje się krakowski Burmistrz Nocny

2026-04-29

Kraków to jedno z najważniejszych centrów turystycznych i akademickich w Polsce. Intensywne życie wieczorne i nocne, szczególnie w historycznym centrum, jest jego nieodłączną częścią. Jednocześnie rodzi ono napięcia między osobami korzystającymi z nocnej oferty miasta a mieszkańcami, którzy oczekują spokoju i możliwości odpoczynku. To wyzwanie nie jest wyjątkowe dla Krakowa - mierzy się z nim wiele europejskich miast. Jak więc pogodzić te sprzeczne potrzeby?

W 2024 roku Prezydent Miasta, Aleksander Miszalski, dostrzegając potrzebę dialogu między mieszkańcami, przedsiębiorcami i samorządem, powołał funkcję Burmistrza Nocnego. Stanowisko to objął Jacek Jordan - wieloletni przewodnik turystyczny i dowódca patroli City Helpers. Burmistrz Nocny stanął na czele zespołu doradczego tzw. Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocnej, w skład której wchodzi przedstawiciele mieszkańców, przedsiębiorców, branży turystycznej, radni oraz urzędnicy. Funkcja Burmistrza ma charakter koordynacyjny i doradczy, opiera się na budowaniu porozumienia między wszystkimi stronami.

Współpraca zamiast „szeryfowania”

Określenie „burmistrz nocny” upowszechniło się w europejskiej praktyce, szczególnie za sprawą doświadczeń Holandii. To właśnie tam funkcja burmistrza została ukształtowana w swojej współczesnej formie - jako rola mediatora i koordynatora życia nocnego miasta, łączącego interesy mieszkańców, przedsiębiorców i władz samorządowych. Nie oznacza ona jednak „nocnego prezydenta” ani „szeryfa” egzekwującego porządek, pracownika służb komunalnych czy pogromcy nocnej rozrywki.

Również model krakowski, Burmistrz Nocny oraz Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy, jest nastawiony na współpracę wszystkich zainteresowanych stron. Burmistrz wraz z Komisją tworzą rekomendacje dla decydentów, proponując rozwiązania dotyczące funkcjonowania miasta po zmroku.

Jednym z efektów dotychczasowych działań jest opracowanie zbioru dobrych praktyk dla branży gastronomicznej. Dokument ten wskazuje standardy odpowiedzialnego prowadzenia działalności, uwzględniające zarówno potrzeby klientów, jak i prawo mieszkańców do spokoju.

Burmistrz Nocny regularnie monitoruje obszary o najbardziej intensywnym życiu nocnym. W ciągu ostatniego roku przeprowadzono ponad 20 nocnych patroli – we współpracy ze Strażą Miejską i Policją. Ich celem jest lepsze rozpoznanie sytuacji i reagowanie na realne problemy i niepokojące zachowania.

Równolegle prowadzone są rozmowy z właścicielami lokali, ich pracownikami oraz organizatorami imprez. Mają one na celu ograniczanie uciążliwości i zwiększanie odpowiedzialności za wpływ działalności na otoczenie.

Przykładem takich działań jest porozumienie z organizatorami tzw. pub crawl, które zobowiązuje ich

do dyscyplinowania uczestników i minimalizowania negatywnych skutków imprez. W większości przypadków to właśnie działania oparte na dialogu i współpracy przynoszą najlepsze efekty, a interwencje służb pozostają ostatecznością.

Postulowane zmiany legislacyjne

Ograniczanie problemów związanych z funkcjonowaniem miasta nocą wymaga również działań wykraczających poza kompetencje samorządu. Dlatego Burmistrz Nocny występował z propozycjami zmian legislacyjnych na poziomie centralnym, które dotyczyły rozszerzenia kompetencji straży gminnych, zmiany taryfikatora grzywien za wykroczenia, zakazu porannej sprzedaży alkoholu czy też kwestii nadużywania przepisów ustawy – Prawo o zgromadzeniach. Wnioski i stanowiska Burmistrza oraz Komisji były przekazywane m.in. do ministerstw, Sejmu RP i Rzecznika Praw Obywatelskich, a część z nich stała się podstawą dalszych analiz prowadzonych na poziomie krajowym.

Edukacja - dla mieszkańców i turystów

Działania edukacyjne zespołu Burmistrza Nocnego to długofalowy, ale bardzo istotny element poprawy funkcjonowania miasta po zmroku.

Kampania „Respect Kraków”, przygotowana przez Wydział ds. Turystyki i początkowo skierowana do odwiedzających, została rozszerzona również na mieszkańców – w tym osoby nieposługujące się językiem polskim. Jej przekaz, oparty na promowaniu szacunku wobec mieszkańców, jest obecny na ponad 500 wiatach przystankowych w całym Krakowie. W najbliższym czasie do inicjatywy ma dołączyć także społeczność studencka, która aktywnie korzysta z oferty nocnej Krakowie. Większość zarządzających akademikami zadeklarowała chęć zaangażowania się w kampanię.

Zespół Burmistrza Nocnego regularnie publikuje również materiały informacyjne skierowane zarówno do mieszkańców, jak i turystów. Wyjaśniają one praktyczne kwestie związane z funkcjonowaniem miasta nocą – m.in. kiedy działania tzw. promotorów mogą być uznane za nagabywanie, jak zgłaszać zakłócanie ciszy nocnej czy jakie obowiązują maksymalne stawki za nocne przejazdy taksówkami.

Jaka jest rola Burmistrza Nocnego?

Rola Burmistrza Nocnego nie polega na zastępowaniu służb ani na podejmowaniu pojedynczych interwencji. Jego zadaniem jest przede wszystkim koordynowanie współpracy między grupami interesariuszy gospodarki nocy, prowadzenie dialogu oraz wypracowywanie standardów funkcjonowania miasta po zmroku.

To podejście – oparte na współpracy, a nie działaniach siłowych – przynosi wymierne efekty. Pierwsze rezultaty są już widoczne w praktyce. Według danych Straży Miejskiej w Dzielnicy I Stare Miasto, w sezonie letnim 2025 roku (czerwiec-wrzesień) liczba wykroczeń związanych z zakłócaniem porządku publicznego i ciszy nocnej, spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych oraz zaśmiecaniem spadła o około połowę w porównaniu z analogicznym okresem 2024 roku.